

TIMPURI ÎN CARE MASCA A DEVENIT A DOUA NOASTRĂ FAȚĂ

*Dr. Mariana HARJEVSCHI,
director general al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”*

Trăim timpuri în care masca a devenit a doua noastră față. Cu o periodicitate de circa o dată la un secol, istoria și natura ne pun în fața unei provocări pe viață și pe moarte. Niciodată, în ultimul secol, omenirea nu a mai fost la fel de încercată, cu excepția celui de-al Doilea Război Mondial, ca acum. Toată populația globului e pusă în fața unei dileme majore: *a fi sau a nu fi cu mască*. Între sceptici și paranoici, lumea științifică este antrenată în activități care o obligă să ne dea răspunsul așteptat. În fața unui inamic invizibil, unica armă a omului modern, aproape bizar, este o simplă mască. Fiecare om conștient își pune întrebări, trăiește angoase existențiale și impulsul de împotrivire sau nevoia de solidarizare, se informează individual sau în comunități reale și virtuale. Realitatea feței umane, cu gura ca simbol al exprimării, al vocii sau al comunicării, a fost substituită cu o față dublată de un simbol, care poate fi descifrat în toată gama de semnificații: de la protecție la suprimarea libertății. Ce pot face instituțiile în această situație pentru generația care, iată, trăiește pandemia în timp real?

Bibliotecile dintotdeauna și cele de azi deopotrivă, ca instituții purtătoare de cultură, se află în avangarda informării. Sunt obligate să aducă mai aproape utilizatorul de adevăr, care și el se schimbă, care este generat de omul purtător sau nu de mască: mască medicinală, mască teatrală, mască profesională, mască de protecție contra gazelor, mască psihologică, mască literară... Și peste care se suprapune, acum, o mască de protecție contra virusului ucigaș. Biblioteca trebuie să-l ajute să înțeleagă, să-l ghideze, să-l învețe, să-i dea speranță în ziua de mâine, să-și pună alte întrebări. Utilizator al bibliotecii este atât copilul care abia a pășit pragul școlii, cât și vârstnicul care își găsește în spațiul bibliotecii loc de meditație.

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” și-a propus să desfășoare Săptămâna Științei sub un generic potrivit cu vremurile pe care le trăim: „Masca sunt eu” (cu un amplu obiectiv de a cunoaște ce reprezintă masca în istoria omenirii, ce semnifică ea astăzi, cât de mult se identifică cu sine sau cu personajul un om care poartă mască, este sau nu masca un atribut permanent al persoanei și alte subiecte, asupra cărora se pot apleca atât specialiștii, cât și publicul larg. Nu în ultimul rând, o astfel de abordare a măștii ca simbol, dar și ca produs de protecție urmează să înlesnească utilizatorilor înțelegerea perioadei dificile pe care o traversează întreaga omenire.

E decizia fiecăruia în parte ce mască să poarte, căci pe timp de pandemie nu putem fugi de ea! Masca e un fenomen mai amplu decât se crede. Pe lângă protecția pe care o poate oferi, masca reprezintă nevoia umană de *alter ego*, de *celălalt* care există în imaginația noastră. E un alt *eu*, virtual, întors pe dos, dublat, amplificat și multiplicat, inclusiv de tehnologii. Shakespeare spunea în comedia *Love's Labour's Lost* (*Zadarnicele chinuri ale dragostei*, 1598) (actul V, scena 2): *We shall everyone be mask'd* (*Vom purta cu toții mască*), mesaj care, surprinzător și tulburător, a revenit peste secole (în alt context, desigur), omenirea fiind obligată să poarte mască vreme îndelungată (mai mult de 1 an!), în câteva valuri necruțătoare, pandemie care a luat viețile a câteva milioane de oameni din întreaga lume. Citită altfel în contextul pandemiei din 2020-2021, afirmația shakespeariană e o extrem de subtilă atenționare a lumii și a rațiunii de a fi a acesteia. În concluzie, afirmația „Masca sunt eu”, în sens pozitiv sau peiorativ, e mai actuală ca oricând.

Anume în această Săptămână a Științei, Biblioteca Municipală s-a învrednicit de **cinci premii** importante, iar trei bibliotecari au fost gratificați. Astfel, **Concursul Național „Cele mai reușite lucrări în domeniul biblioteconomiei și științelor informării”** a adus bibliotecii **Premiul Mare** pentru lucrarea *Nicolae Dabija, cioplitorul de ferestre*, alcătuită de dr. Lidia Kulikovski și Claudia Tricolici, fapt pentru care felicităm sincer kolegele noastre. De asemenea, la **Concursul „Bibliotecarul anului 2019”**, categoria „Biblioteci Municipale”, cu diplome de mențiune au fost desemnate: Lina Iftodi, șefa Filialei „Liviu Rebreanu”; Natalia Corghencea, șef sector, CAIE; Lilia Gamarța, șefa Filialei „Ștefan cel Mare”. La secțiunea „Lucrări Bibliografice”, **Premiul I** a luat cartea *Chișinăul în filme: studiu filmografic* de Larisa Ungureanu și cartea *Nicolae*

Osmochescu. A fi jurist – vocația unei vieți. A fost premiată și cartea *File din Jurnalul unui scriitor. Nicolae Esinencu. De Premiul special pentru originalitate* s-a învrednicit seria de ghiduri pentru campania „Provocarea verii”: *Program STEAM estival* (ghid metodologic de implementare), *Jurnalul participantului, Ziuarul provocării noastre.* Felicitări tuturor premianților! La mai mult și la mai mare!

În perioada desfășurării Săptămânii Științei am fost invitată la Ambasada României în Republica Moldova, unde Excelența Sa, Domnul Ambasador Daniel Ioniță a înmănat Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” **Medalia Aniversară „Centenarul Marii Uniri”**, conferită prin decret prezidențial de Președintele României, Klaus Iohannis, la 25 martie 2020. Este o apreciere extraordinară a efortului tuturor angajaților Bibliotecii noastre.

Mesajul „Masca sunt eu”, deși un pic ambiguu, a vrut să ne facă atenți la faptul că atitudinea noastră față de mască vorbește despre noi. Felul cum o purtăm, cum o îngrijim, cum o decorăm, cum o reciclăm, cum o păstrăm sau cum o aruncăm vorbește acum mai mult ca niciodată despre cine suntem noi. Și nu doar cea medicală. Orice mască vorbește despre persoana care o poartă.

Ne exprimăm mulțumirea și încântarea față de acțiunile desfășurate în filiale în această săptămână dedicată tematicii măștii. Cum era de așteptat, această tematică a generat multiple activități originale în conținut și abordare, expoziții inedite, selecții de texte valoroase și lectura lor, atrăgând întreaga comunitate, atât savanți ai variilor domenii, cât și cititori dedicați și pasionați în acest spectacol al „mascării” și „demascării”.

SĂPTĂMÂNA ȘTIINȚEI 2020 LA BIBLIOTECA „B.P. HASDEU” – O TRADIȚIE PE CARE NICI PANDEMIA N-O ÎNVINGE

*Conf. univ. dr. Lidia KULIKOVSKI,
director adjunct al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”*

Sărbătorită la fiecare 10 noiembrie, Ziua Mondială a Științei pentru Pace și Dezvoltare evidențiază rolul semnificativ al științei în societate și necesitatea de a implica mai larg publicul în debateri pe probleme științifice emergente. De asemenea, subliniază